

Pécsi Tudományegyetem

Zöld Egyetem Program

Fenntarthatósági jelentés

1

2022

Tartalom

Bevezető	3
1. A Pécsi Tudományegyetem alapvető értékei, küldetése	4
2. A Pécsi Tudományegyetem a számok tükrében (2022)	6
3. A Pécsi Tudományegyetem stratégiai céljai	7
4. Eredmények	8
4.1. Környezeti felelősségvállalás eredményei	8
4.2. Társadalmi felelősségvállalás eredményei	23
4.3. Gazdasági felelősségvállalás eredményei	26
4.4. Kulturális felelősségvállalás eredményei	27
5. Összegzés	32
6. Forrás	33

A Pécsi Tudományegyetem Kancellária a Zöld Egyetem Program keretén belül adja ki a “Fenntarthatósági Jelentés 2022” című jelentést.

Ábrák és fotók forrása:

<http://greenmetric.ui.ac.id>

[Stratégia \(pte.hu\)](http://strategia.pte.hu)

<http://zoldegyetem.pte.hu>

<https://univpecs.com/>

Programkoordinátor: Kulcsár Tünde

Szakmai közreműködő: Navreczki Fanni Bianka

Szakmai vezető: Siptár Dávid, Kovács Zoltán

Bevezető

A Pécsi Tudományegyetem (PTE) egy fenntartható campus tervezésére és megvalósítására törekszik, ahol a hallgatók és a PTE munkatársai feladata, hogy életre keltsék azáltal, hogy részt vesznek benne és cselekednek. Az érintett célcsoport az egyetemi polgárok, beleértve a hallgatókat és a felsőoktatási intézményi hierarchia teljes tengelyét lefedő személyzetet. A Pécsi Tudományegyetem fenntarthatóságért felelős szervezeti egysége a Pécsi Tudományegyetem Zöld Egyetem Program (PTE ZEP). A PTE ZEP az alulról felfelé építkező megközelítést választotta annak érdekében, hogy ezt az átalakulást a gyökerektől kezdje, elsősorban az egyetemi szükségletekre, másodsorban pedig a perspektíváira összpontosítva az összes kulcsszereplő aktiválásával.

A PTE ZEP célja nem csupán a fenntarthatósági jogyakorlatok elterjesztése és a fenntarthatóság láthatóbbá és megvalósíthatóbbá tétele, hanem egy olyan innovatív módszertan kidolgozása is, amely pilóta projektként kipróbálva, lemodellezve, adaptálhatóvá válik és képessé teszi más felsőoktatási intézmények közösségét is arra, hogy aktívan támogassák saját intézményük stratégiai tervének megvalósítását.

Kontakt: Kulcsár Tünde
PTE Zöld Egyetem Program
Programkoordinátor
zoldegyetem@pte.hu

1. A Pécsi Tudományegyetem alapvető értékei, küldetése

A Pécsi Tudományegyetem önálló, múltjához, tradícióihoz, értékeihez hű, modern szemléletű, minőségközpontú szolgáltatást nyújtó, hatékony és rugalmas kari és központi egyetemi szervezettel rendelkező, versenyképes tudást biztosító, hallgató- és közösségbarát nemzetközi campusként működő felsőoktatási intézmény. A PTE tudományegyetemként innovációs és gazdaságfejlesztési katalizátorszerepben, vállalkozó szemlélettel, megbízható partnere a nemzetközi és hazai felsőoktatási intézményi közösségnek, valamint a gazdasági, társadalmi és művészeti szféra intézményeinek.

A Pécsi Tudományegyetem legfontosabb alapértékei a hagyomány és az innováció, amelyek az egyetemi közösségek szervezeti kultúraformálásának is alapját jelentik. Az Egyetem belföldi képzési, kutatási és művészeti programjai annak gyakorlatban is kiválóan hasznosítható tradicionális bázisán alapulnak, és a folyamatosan változó körülményekre nagy nyitottsággal, felelősségük és mozgásterük érdemi kitöltésével hatékonyan reagálni képes vezetők döntéseinek eredményeként értékelvű, arányos jövőbeli növekedés lehetőségét teremtik meg a hazai és a nemzetközi felsőoktatási piacon. A PTE arra törekszik, hogy elősegítse Magyarország és az Európai Unió fenntartható fejlődését az oktatás, a kutatás, a tudományosság, a művészetek és az egészségügy területén. A PTE kiemelt szerepet kíván betölteni régiójában a szellemi teljesítmény, az állampolgárok jóléte és a gazdasági fejlődés szempontjából; elkötelezett egy olyan környezet megteremtésében, ahol az alap- és alkalmazott tudományok és művészetek széles skáláján virágozhat az innovatív gondolkodás és kreativitás minden formája. Az intézmény prioritása az egyetemközpontú innováció és kutatás erősítése, a művészeti területek bevonása az egyetemi polgárok életminőségének javítása érdekében.

Az egyetem komoly energiát fektet az adattudomány alkalmazási területeinek fejlesztésébe, ennek keretei között választ keres azokra a kihívásokra, veszélyekre és lehetőségekre, amelyeket a mesterséges intelligencia (MI) megjelenése teremt a mindennapi életben. A Pécsi Tudományegyetem a Dél-Dunántúli Régió meghatározó felsőoktatási intézményeként a helyi értelmiségképzés és az élethosszig tartó tanulás legfontosabb helyszíne, a régió ipari megrendelőinek stratégiai szempontból megkerülhetetlen kutatásfejlesztési és innovációs partnere, valamint Pécs és vonzáskörzete számára a pezsgő sportélet központja, támogatva mind a tömegsport, mind a versenysport régiós fejlesztését.

A Pécsi Tudományegyetem emellett egy olyan kreatív, inspiráló szellemi tér, amely ösztönzi a kreativitáson, egyéni szorgalmon és közösségi együttműködésen alapuló sikeresség elérésének útjait. A sikeresség elérésének alapjaként tekint összetartó, a szakmai fejlődés igénye mentén együttműködő, a nemzetközi tapasztalatokkal és aktív kapcsolatokkal rendelkező, a képzésben, a kutatásfejlesztésben, valamint a kapcsolódó szolgáltatásnyújtásban folyamatosan megújuló módszerekre építő, munkájukban és életükben egyaránt kiteljesedni képes oktatói-kutatói-munkatársi csapatára, az innovatív oktatási, kutatási és a művészetek által közvetített kulturális környezetre, illetve az egyéni fejlődés fontosságát és a tudásátadó alma mater presztízsét egyaránt szem előtt tartó befogadó és nyitott hallgatói közösségére.

A PTE teljes képzési portfóliójának szervezése és minőségének fejlesztése során kiemelt hangsúlyt fektet a European Standards and Guidelines (ESG) által meghatározott elvek következetes alkalmazására, a folyamatosan változó munkaerőpiac igényeinek és elvárásainak megfelelő, magas szinten felkészült, gyakorlati ismeretekkel, szakmai és személyes kompetenciákkal rendelkező szakembereket kíván képezni, akik az egyetem elvégzését követően, illetve már a képzések időtartama alatt is a hazai és a nemzetközi munkaerőpiac, illetve a vállalkozói szféra aktív és hatékony szereplőivé válnak. A Pécsi Tudományegyetemen végzettek emellett az általuk birtokolt tudás megosztásával, felhasználásával hozzájárulnak a szűkebben és tágabban értelmezett környezetük jólétéhez. A PTE számára fontos, hogy nyitott szakmai műhelyek hálózatát működtesse és inspirálja annak érdekében, hogy a különböző tudományterületek közötti szinergiák kihasználásával, a legkülönbözőbb területeken dolgozók együttműködésével értéket alkosson egyéni és közösségi szinten.

Az egyetem országos szinten kiemelt feladatokat lát el a régió egészségügyi ellátásában, ennek során a beteg és emberközpontú ellátás elvét tartja szem előtt, melynek megvalósítására elsődlegesen az egészségügyi ellátások hozzáférhetőségének javításán keresztül törekszik. A PTE az esélyegyenlőség biztosítása érdekében elutasít mindenfajta hátrányos megkülönböztetést, emellett különös gondot fordít a társadalmi felzárkóztatásra, a hátrányos helyzetű csoportok segítésére, valamint a nők szerepének erősítésére az általa nyújtott képzési, kutatási és harmadik missziós feladatok ellátása során.

*A Pécsi Tudományegyetem a jövőben
regionális szinten vezető,
országos szinten meghatározó,
nemzetközi szinten mértékadó
szereplővé kíván válni.*

E jövőkép elérése érdekében az Egyetem vezető testületei és polgárai mindent megtesznek annak érdekében, hogy a fenntartó által meghatározott elvárások mentén nemzetközi szinten is látható és meghatározó intézményt működtessenek, a nemzetgazdaságot és ezen keresztül a regionális gazdaságot kiszolgáló, a jövő kihívásait és változó munkaerőpiaci szükségleteit szem előtt tartó, arra reagálni képes és ezáltal a befektetői tőkét vonzó képzési, illetve kutatási portfóliót tartsanak fenn. A jövőkép megvalósítása érdekében elősegítik emellett, hogy a PTE a határon átnyúló, regionális gazdaságfejlesztési és innovációs feladatokban meghatározó szerepet vállaljon, valamint digitális kompetenciákkal is bíró, korszerű technológiát alkalmazni képes munkavállalókat képezzen a gazdaságfejlesztési zóna számára.

A Pécsi Tudományegyetem jövőképe minden egyetemi polgár és minden szervezeti egység számára lehetőséget kínál a személyes és szervezeti szintű fejlődésre, egyúttal kötelez is mindenkit arra, hogy a PTE Stratégia keretei között az egyes stratégiai célok között megtalálja azokat a célokat, amelyek eléréséért a legtöbbet képes tenni [1].

2. A Pécsi Tudományegyetem a számok tükrében (2022) (Ábra 1.)

6

Fotó: A Pécsi Tudományegyetem 10 kara

Duális képzés

kb. 83.000 fő
fekvőbetegellátás

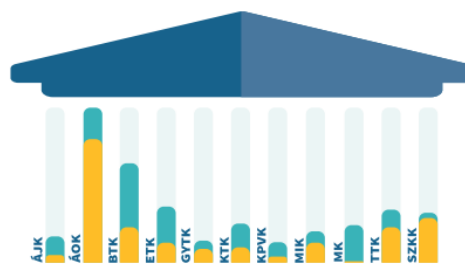
kb. 1.500.000 eset
járóbetegellátás

3773 fő

egészségügyi dolgozó

1069 fő

orvos

Publikációs teljesítmények (2022)

KAR	Összes	Idegen nyelvű
Állam- és Jogtudományi Kar	253	65
Általános Orvostudományi Kar	1164	805
Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar	719	317
Egészségtudományi Kar	572	366
Gyógyszerésztudományi Kar	133	114
Közgazdaságtudományi Kar	234	69
Kultúratudományi, Pedagógusképző és Vidékfejlesztési Kar	160	25
Műszaki és Informatikai Kar	227	125
Művészeti Kar	501	36
Természettudományi Kar	362	283
Szentágotthai János Kutatóközpont	334	300

7

136

Megadott szabadalom

14

Bejegyzett védjegy

559

Partner

27

Folyamatban lévő szabadalmi eljárás

3

Használati mintaoltalom

507

Ipari kapcsolat

5,9 mrd Ft

Piaci szereplővel közösen elnyert projekt

500

külföldi egyetemi kapcsolat
(100 Európán kívül)

Ábra 1. Pécsi Tudományegyetem számokban (2022)

3. A Pécsi Tudományegyetem stratégiai céljai

Az Egyetem stratégiai céljait és azok mutatószámrendszerét részben a fenntartó Universitas Quinqueecclesiensis Alapítvány által elvárt követelményrendszer, részben – az állami megrendelő elvárások tekintetében – a Kulturális és Innovációs Minisztériummal megkötött közfeladat-finanszírozási szerződés rögzítik, melyet kiegészítenek az Egyetem saját elvárásaiból, küldetéséből és jövőképéből, a kari stratégiákból, valamint a hazai és nemzetközi – elsősorban az uniót érintő – elvárásrendszerből eredő célok.

Ábra 2. PTE stratégiai céljai

Az ábrából is jól kitűnik, hogy a **Fenntarthatóság zászlóshajó célkitűzése a PTE-nek.**

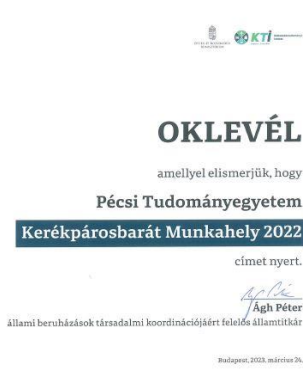
Valamennyi felsőoktatási dimenzióban és a Pécsi Tudományegyetem saját működésében is érvényesíteni kell a környezeti, a társadalmi, a gazdasági és a kulturális fenntarthatóság szempontjait.

4. Eredmények

4.1. Környezeti felelősségvállalás eredményei

A PTE a környezeti fenntarthatóság területén jelentős hazai és nemzetközi sikereket ért el. A PTE helyi és regionális szintű mérséklési, alkalmazkodási és szemléletformálási törekvéseinek sikerességén túl, az elért eredmények magas társadalmi elfogadottságnak örvendenek.

A Pécsi Tudományegyetem 2022-ben is közintézmény kategóriájában elnyerte az **Építési és Közlekedési Minisztérium** által meghirdetett „**Kerékpárosbarát Munkahely**” megtisztelő címet.

Fotó: PTE – Kerékpárosbarát Munkahely 2022 – kategóriagyőztes

A Pécsi Tudományegyetem 2022-ben hetedik alkalommal mérettette meg magát a „UI GreenMetric World University Rankings” nemzetközi programban és a világ „zöld egyetemeinek” élmezőnyében a 21. helyen végzett, előkelő helyezést ért el Közép-Európában és a magyar egyetemek között pedig már 3. éve az 1. helyen áll, kiérdemelve a „Legzöldebb hazai egyetem” címet (Ábra 3.) [2]. A felsőoktatásban betöltött példamutató szerepe tovább kötelezi a PTE-t, hogy folytassa a fenntarthatóságért tett erőfeszítéseit, kezdeményezője legyen a hálózatosodás folyamatának és együttműködve a fenntarthatóságért elkötelezett magyarországi egyetemekkel minél szélesebb körben népszerűsítse a fenntartható fejlődési célok elérésének fontosságát.

3. WORLD RANKINGS HISTORY

Figure 3.1 World Rankings History Diagram

Ábra 3. PTE pozíciója a „UI GreenMetric World University Rankings” rangsorban

Komoly erőfeszítések történtek az eredmény érdekében, mint a PET-mentes Egyetem koncepció megvalósítása, a megújuló energiaforrások alkalmazása, az elektromos autó flotta rendszeres használata, valamint a szelektív hulladékgyűjtés „újragondolása”, illetve az energiatakarékos, továbbá víztakarékos megoldások alkalmazása. Emellett évről évre emelkedik a fenntarthatósággal foglalkozó képzések, illetve kutatások, publikációk száma és kiemelten nagy hangsúlyt kap az egyéni és közösségi szemléletformálás.

A Pécsi Tudományegyetem kezdeményezésére 2022-ben tizennégy magyar egyetem keretmegállapodása alapján Pécsen megalakult a Magyar Egyetemek Fenntarthatósági Platformja. A szövetség célja a fenntarthatóság területén a jó gyakorlatok megosztása, rendszeres közös akciók szervezése és szorosabb együttműködés kialakítása a fenntartható fejlődés érdekében [3].

Fotó: Magyar Egyetemek Fenntarthatósági Platform alapítás – ünnepélyes aláírási ceremónia

A Modern Városok Program keretében 2016 óta 30,5 milliárd forintot fordítottak egyetemünkre. A megvalósult fejlesztések a PTE versenyképességének erősítését, az oktatási és szolgáltatási portfólió fejlesztését, a külföldi hallgatói létszám növelését és az ehhez szükséges infrastrukturális feltételek biztosítását teszik lehetővé. Ezek egyike az Orvostudományi Kar új elméleti tömbjének fejlesztése, amely közel 24 milliárd forintos költségvetéssel 12 000 négyzetméternyi új oktató- és kutatóteret biztosít. A fejlesztések azonban nem álltak meg csupán az épületnél, egy 10.000 négyzetméteres zöldfelület fejlesztésre is sor került egyúttal [4]. A PTE telephelyein a **beültetett növényzettel borított terület aránya 40% felett** van. A zöld felületek növelése mellett kiemelt hangsúlyt kap a rendszeres parkozás.

Fotó: Ultramodern épületszárny az orvoskaron – Pécsi Tudományegyetem

A terület adottságai miatt a fák telepítésének lehetősége a PTE telephelyein korlátozott. A Pécsi Tudományegyetem azonban kiemelt célként tűzte ki a telephelyeinek zöldítését, a növényzettel és fával borított területek arányának növelését [5].

Miért tartja fontosnak a PTE a faültetést:

- A tiszta levegőért: 1 év alatt egy átlagos fa 12 kg szén-dioxidot vesz fel, és annyi oxigént bocsát ki, ami egy négytagú család számára elegendő.
- Közösségépítés: a faültetés nagyszerű közösségépítő esemény, amely egyben a zöld környezetért való közös munka szimbóluma is.
- Zöld környezet: megőrzi a vízkészleteket, véd az elsivatagosodás ellen, megállítja az eróziót, megőrzi a biológiai sokféleséget, jól tesz a léleknek, a zöld szín nyugtató hatású.

A PTE együttműködési megállapodást írt alá a Mecsekerdő Zrt-vel és a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatósággal. Az együttműködési megállapodást a felek azzal a céllal kötötték, hogy tevékenységük összehangolásával hosszú távú együttműködést alakítsanak ki, elsősorban az ENSZ 17 fenntartható fejlődési céljának megfelelően.

Az együttműködés fő területei a következők:

- Faültetési program
- Önkéntes (pl. TeSzedd) szemétyűjtési kampány közös szervezése a vállalat vagy szervezet által kezelt erdőterületeken.
- A PTE Madárbarát Egyetem kezdeményezéshez kapcsolódó programok közös végrehajtása.
- Természetjáró tanösvény kialakítása, kapcsolódó programtervezés
- Közös éves akciók és rendezvények szervezése, különös tekintettel az erdészeti kérdésekkel kapcsolatos tudásátadásra
- Együttműködési lehetőségek feltárása és fejlesztése a Felek kompetenciájába tartozó területeken, beleértve a pályázatokban való közös részvételt, kutatást, a tudás oktatásba való integrálását.
- A fenntarthatósági erőfeszítésekkel kapcsolatos bevált gyakorlatok terjesztése.
- A Pécsi Tudományegyetem eddig is és a jövőben is együttműködött és együttműködik a 10 Millió Fa Pécsi Közösséggel, a Mecsekerdő Kft-vel és a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatósággal, melynek keretében faültetési akciókat szervez.

A PTE ZEP a Föld Napján arra biztatta az egyetemi polgárokat, hogy zöldítsék környezetüket, ültessenek fákat, virágokat és természetesen gyógynövényeket, csatlakozzanak a Föld fenntarthatóságáért tevékenykedő közösséghez, óvják a levegőt, a vizet, a növényeket, a madarakat és az állatokat, vagy akár öltözzenek jelképesen zöldbe ezen az ünnepen [6].

Fotó: Zöldnek lenni jó. Öltözz zöldbe, vagy öltöztessd környezetet zöldbe!

A Nemzeti Energia és Klímatervben, valamint a Nemzeti Energiastratégiában a dekarbonizációs célok hangsúlyosan jelennek meg. Annak érdekében, hogy Magyarország a „Zöld Gazdaság” térhódításának nyertese legyen, létre kell hozni azt a tudásbázist és kompetencia együttést, amelyek lehetővé teszik, hogy a hazai gazdasági szereplők versenyképesek legyenek a különféle dekarbonizációs technológiák terén. Új nemzeti laboratórium fogja össze és dinamizálja a megújuló energiák területén végzett hazai kutatásfejlesztési tevékenységet. 6,304 milliárd forintos projektbe vág bele a Pécsi Tudományegyetem tíz konzorciumi partnerrel. Ez a Megújuló Energiák Nemzeti Laboratórium (MENL), mely a Humán Reprodukciós Nemzeti Laboratórium és a Virologiai Nemzeti Laboratórium után immár a harmadik kiemelt országos szintű szervezet, mely PTE-s vezetéssel járulhat hozzá Magyarország fejlődéséhez. A „Megújuló Energiák Nemzeti Laboratórium” című projekt a Széchenyi Terv Plusz program keretében valósul meg, két fő tématerülettel foglalkozik, amelyek a hidrogén technológiákra és a szén-dioxid hasznosítására fókuszáló programok. A PTE Természettudományi Karán folyó kutatások a hidrogén elektrokémiai előállítására koncentrálnak. A PTE Műszaki és Informatikai Karán már létrehoztak egy üzemanyagcella- és hidrogéntechnológiai mérnöki szakot, és további kutatások folynak az üzemanyagcellák területén. A PTE Közgazdaságtudományi Karán a kollégák a hidrogéntechnológiák gazdasági vonatkozásait és a körforgásos gazdasággal kapcsolatos problémákat kutatják.

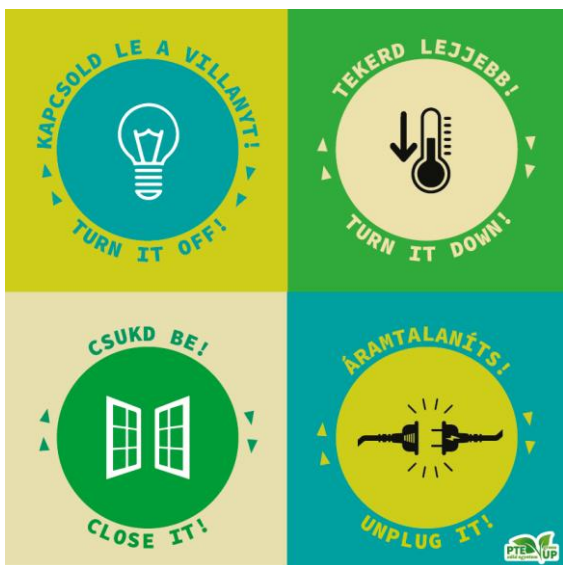
A MENL kiépíti a kislábnymú energiastechnológiák, különösen a H₂ előállítás, szállítás, tárolás, felhasználás és a CO₂ hasznosítás tudományos és technológiai, jogi, gazdasági, és iparjogvédelmi bázisát. A két technológia-csoport egymással párhuzamosan, egymást támogatva jelentős szerephez juthat az ágazati integrációban, a hazai ellátásbiztonság erősítésében, és a dekarbonizációs célok elérésében [7].

2022-ben az energiaárak drámai emelkedése volt tapasztalható, ezért a PTE nagyon fontosnak tartja, hogy növelje a megújuló energia arányát és törekedjen a környezettudatos működésre a fenntartható PTE szellemében. A **megújuló energia aránya közel 50%** volt 2022-ben. Az energiaárak drasztikus emelkedése miatt a Pécsi Tudományegyetem rövid-, közép- és hosszú távon is költségtakarékossági intézkedéseket hajtott végre az alábbiak szerint:

- Általános intézkedések (fűtésszabályozás, kiegészítő fűtési lehetőségek kizárása, külső felületek világításának és a díszvilágításának korlátozása, éjszakai és biztonsági világítás minimalizálása az épületekben, komfortszolgáltatások csökkentése)
- „A legolcsóbb energia a fel nem használt energia!” szlogennel a PTE Zöld Egyetem Program szemléletformáló programot indított arról, mit lehet és kell tenni egyetemi polgárként a felhasznált energia mennyiségének csökkentése érdekében
- Oktatásszervezés
- Energiamenedzsment rendszer bevezetése és működtetése
- Szemléletformálás
- Informatikai intézkedéseket érintő intézkedések
- Ingatlanbérleti feltételek módosítása
- Egyetemi infrastruktúra energetikai áttekintése
- Szervezeti egységenkénti operatív intézkedések

A fűtés- és áramköltségek csökkentésére, az energiatudatosabb gondolkodásra kéri a Pécsi Tudományegyetem hallgatóit, oktatóit, dolgozóit. A cél az üzemeltetési költségek csökkentése. Ezért az egyetem vezetése egy 4 pillérből álló stratégiát dolgozott ki. Ennek lényege az áram- és fűtési költségek csökkentése mellett, hogy erősítik a PTE Zöld Egyetem Program által megfogalmazott környezettudatos gondolkodást, valamint olyan hosszútávú beruházásokat valósítanak meg, amelyek növelik a megújuló energia felhasználását az épületek üzemeltetésében. Emellett folyamatosan monitorozzák a bevezetett intézkedések eredményességét [8].

A PTE ZEP energiamegtakarítást célzó figyelemfelkeltő matricákat helyezte ki az irodahelyiségek ajtajára (Ábra 4.), illetve az időzítő kapcsolókhoz (Ábra 5.).

Ábra 4. Irodahelyiség ajtó matrica

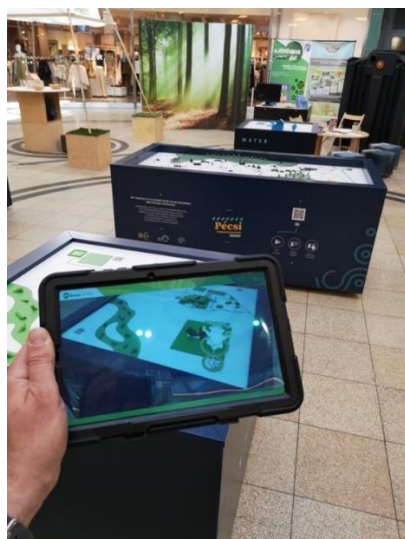
Ábra 5. Időzítő kapcsoló - matrica

Emellett az informatikai eszközökre képernyővédő került beállításra (Ábra 6.).

Ábra 6. Képernyővédő

Az ÖKOVÁROS hét keretében került kiállításra a Green Aura terepasztal, amely a Pécsi Tudományegyetem és Pécs „zöld” infrastruktúráját és fejlesztéseit mutatja be, kiterjesztett valóság segítségével. A terepasztalon elhelyezett QR kód jellegű markerek mögött, okostelefonról működő applikációval jelenik meg az a virtuális tartalom, mely segít eligazodni az érdeklődőknek a pécsi „zöld” fejlesztések világában, egyben szemléletüket is formálva, ötleteket adva a fenntartható hétköznapi működéshez. A résztvevők a hőerőműtől az egyetemen át, egészen a vízmű biogázüzeméig megismerhették, hogy milyen fenntarthatósági célú fejlesztések indultak, és készültek el Pécsen az elmúlt években [9].

Fotó: GREEN AURA terepasztalok az Ökováros Hetén

A PTE támogatja azoknak a technológiáknak, szolgáltatásoknak és fogyasztói szokásoknak a népszerűsítését, amelyek a szén-dioxid-mentesítési célok elérése mellett a természeti erőforrások felhasználásának csökkentésére törekszenek. "A város tüdeje" projekt, a Pécsi Tudományegyetem pályázati munkája a Solar Decathlon Europe nemzetközi egyetemi innovációs versenyen a házépítésben, amelynek célja a környezetpozitív városi élettér kialakítása. A MAGYAR FÉSZEK+ ökopozitív otthon, egy egyedi megoldásokat alkalmazó, multifunkcionális lakóépület nyerte el a 2022-es Wuppertal Solar Decathlon Emberközpontú Belsőépítészeti Díjat. A pécsi csapat projektje túlmutat az építészeti szempontokon, a nulla vagy negatív károsanyag-kibocsátású extraenergiás ház az ökológiai fenntarthatóság és a környezetpozitív építészet mellett a társadalmi felelősségvállalásra is nagy hangsúlyt fektet [10].

Fotó: Solar Decathlon 2022 – A Város tüdeje

2022 óta a pécsi lakosság számára is elérhetővé vált a "Megoldás az klímaváltozásra" kurzus [11].

A megvalósított hulladékgazdálkodási akciók, kampányok és intézkedések a 3R-re épülnek: ösztönözzük a hulladékcsökkentést, a termékek újrafelhasználását és az újrahasznosítást. Ez az a három fő irányvonal (sok más lehetőség mellett), amelyet a fogyasztási szokások átvértékelésekor szem előtt kell tartani.

A Pécsi Tudományegyetem 2019 óta a magyar felsőoktatási intézmények közül elsőként állt el a műanyag palackozott víz és italok beszerzésétől, és lett PET-mentes PTE. Helyette ingyenes vízfeltöltő állomásokot telepítettek. Több mint 500 víztöltő állomás áll rendelkezésre.

15

A Műanyagmentes Júliusban a PTE Zöld Egyetem Programja arra kérte a Pécsi Tudományegyetem polgárait, hogy közösen mutassanak példát. Érdekes lépésről lépésre változtatni. Hogy hallgatóink és munkatársaink könnyebben "átvesszeljék" a műanyagmentes hónapot, a Zöld Egyetem Program közösségi média oldalain (fb, instagram) műanyagmentes tippekkel nyújtott segítséget. Hogy kreatív energiáikat felpezsdítse, egy játékra is invitálta az egyetemi polgárokat, akik képeket, ötleteket és jó gyakorlatokat küldhettek be a műanyagmentes mindennapjaikból, cserébe pedig – az EHÖK-el együttműködve – ajándécsomagok kerültek kisorsolásra a legkreatívabbak között [12].

A PTE Zöld Egyetem Program és a RAKUN Dobozközösség összefogott, és arra ösztönzte az egyetemi polgárokat, valamint a helyi lakosokat, hogy próbálják ki a hulladékmentes étel elvitelt és házhoz rendelést [13].

Fotó: Csomagolásmentes Világnap

A furoshiki, az ajándék új ruhája! című workshopon a Zöld Kerekasztal partnerei a kendőcsomagolás történetéről hallhattak, valamint ki is próbálhatták ezt a japán, tradicionális csomagolástechnikát. A PTE munkatársainak két másik alkalommal nyílt lehetősége, hogy megismerjék a furoshiki-csomagolás évszázados hagyományát [14].

Fotó: Furoshiki workshop

Megújítja a szelektív hulladékgyűjtést a Pécsi Tudományegyetem: új típusú, fém anyagú szelektív hulladékgyűjtő edények kerültek ki az egyetemi épületekbe. A korábban kihelyezett kartonpapírból készült szelektív hulladékgyűjtők helyére kerültek az új edények. Az arculatváltással párhuzamosan a hulladékgyűjtés rendje is átalakul. Az eddigi gyakorlat szerint külön edénybe kerültek a különböző anyagú hasznosítható hulladékok. Az új rendszerben – igazodva a közszolgáltató hulladékgyűjtési és szállítási metodikájához – a papír, a műanyag és a fém hulladék egybegyűjthető, vegyesen. [15].

Fotó: Új szelektív hulladékgyűjtő

A hulladékgazdálkodással összefüggésben a PTE ZEP szeretné felhívni az egyetemi polgárok figyelmét az újrahasznosítás fontosságára, és népszerűsíteni, hogy a hulladékot erőforrásnak tekintsék. Az egyetemi szintű szelektív hulladékgyűjtésnek nagy szerepe van abban, hogy a hulladékot úgy válogassák szét, hogy a körforgásos gazdaság elveinek megfelelően minél több hulladék újrahasznosítható legyen. Újrahasznosításra előkészített hulladékok: papír és karton, vas és acél, műanyag, selejtes elektromos és elektronikus berendezések, üveg csomagolási hulladék, elemek, háztartási hulladékolaj, mobiltelefon. A Pécsi Tudományegyetem támogatja az elektronikai hulladékok és a nyomtatókból származó tintapatronok újrahasznosítását is. Az elektromos hulladékot nem szabad a normál szemétbe dobni, hanem külön erre a célra kialakított gyűjtőbe, mert nagy koncentrációban tartalmazhatnak mérgező vegyi anyagokat és nehézfémeket.

A Passzold vissza Tesó 2022. tavaszi kampányt a Pécsi Tudományegyetem a PTE Zöld Egyetem Program szervezésében, 25 gyűjtőponttal bonyolította le. A tavaszi gyűjtőakció ismét kiemelkedő mennyiségű használt eszközt eredményezett: összesen: 1169 db és 128 kg. [16].

17

Fotó: Passzold vissza Tesó kampány

CseppetSem – használt sütőolaj gyűjtési program indult 2022 novemberében. Cseppet sem mindegy ugyanis, hogy hová kerül a használt sütőolaj. Induláskor 21 PTE telephelyi gyűjtőponton indult meg a használt sütőolaj gyűjtése. Nem csak a PTE polgárok, de a lakosság számára is nyitva áll a gyűjtőpontok egy része és nem csak Pécsen, de zalaegerszegi, szombathelyi és szekszárdi telephelyek esetén is elérhető ez a szolgáltatás. A gyűjtőrendszer „cseppmentes”: a leadni kívánt anyagot zárt csomagolásban kell bedobni a gyűjtőbe, így megelőzhető a gyűjtő környezetének beszennyezése [17]. A bevezetést követően három hónap alatt 750 kg használt sütőolaj gyűlt össze.

Fotó: CseppetSem Program – használt sütőolaj-gyűjtés

A PTE Zöld Egyetem Program szervezésében Pécsen és Szekszárdon, összesen 6 gyűjtőponton 119 lelkes egyetemi polgár (munkatársak és hallgatók közösen) vett részt, jó példát mutatva a környezetvédelemben, megmutatva, hogy fontos számukra a szép, tiszta környezet és hajlandók tenni érte [18].

Fotó: TeSzedd önkéntes szemétyűjtés

Megnyitotta kapuit Pécs új, impozáns Vásárcsarnoka. A város lakói szinte azonnal megkedvelték a sokkal modernebb, világosabb és tágasabb épületet. A PTE számos „csarnoktúrát” szervezett az „Óvd a Földet, válaszd a helyit!” címmel, ahol lehetőség nyílt még jobban megismerni az új épületet, annak kulisszatitkait, valamint személyesen is beszélgetni, kérdezni a helyi termelőktől. A program a PTE Zöld Egyetem Program és a PTE Nemzetközi Igazgatóság közös eseménye és az International Seasons rendezvénysorozat része volt. [19].

Fotó: Óvd a Földet, válaszd a helyit!

A Pécsi Tudományegyetem Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium 1. számú Általános Iskolája a PTE ZEP-el együttműködve az idei tanévben ötödik alkalommal rendezte meg a Környezetünk - egészségünk - közös jövőnk vetélkedőt. Az első online fordulóra 3 városból 65 csapat, 260 gyermek nevezett. A 2. fordulón az Ökojáték keretében játékos feladatokat oldottak meg az óvodás és alsós gyerekek. [20].

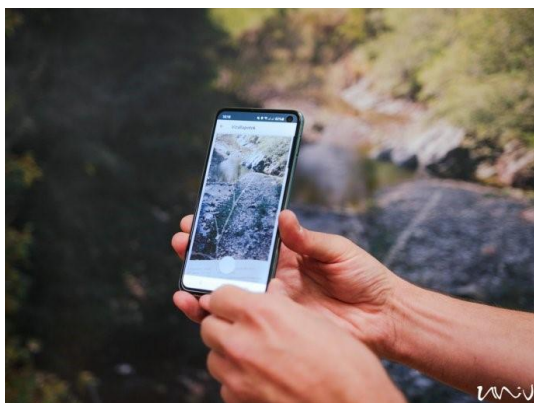

Fotó: Környezetünk – egészségünk – közös jövőnk vetélkedő

A globális éghajlatváltozás és a növekvő vízfogyasztás miatt egyre több vízfolyás szárad ki, ami egyre nagyobb hatással van mindennapi életünkre és a gazdaságra. A jelenség eddig nagyon kevés figyelmet kapott, és a kutatók nem rendelkeznek elegendő adattal a világszerte érintett több tízezer kis vízfolyásról ahhoz, hogy megértsék a folyamat hatásait. Ezért a Pécsi Tudományegyetem kutatói egy Horizon 2020 kutatási projekt keretében Citizen Science hálózatot indítottak, és kifejlesztették a DRYRivERS okostelefon-alkalmazást, hogy a lakosság segítségét kérjék az adatgyűjtésben a kisvízfolyások védelme érdekében.

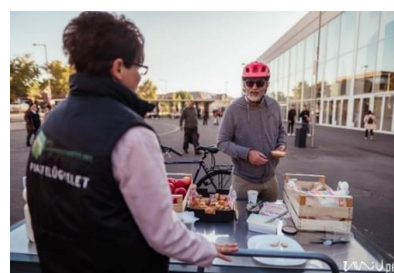
A folyók és patakok a Föld legveszélyeztetettebb biológiai sokféleség forró pontjai közé tartoznak, valamint az emberi jóléthez nélkülözhetetlen ökoszisztémák. Erre összpontosít a DRYvER, egy Horizon 2020 projekt, amelyben 25 kutatóintézet több mint 100 kutatója vesz részt. A 16 ország – köztük Brazília, Bolívia, Ecuador és az Egyesült Államok – kutatóit tömörítő DRYvER projekt indult, amelynek szakmai oldalát Magyarországról a Pécsi Tudományegyetem Természettudományi Kar Hidrobiológiai Tanszéke képviseli. A fő cél egy új globális keretrendszer kidolgozása, amely stratégiákat, eszközöket és ajánlásokat tartalmaz e folyóhálózatok adaptív kezelésére, két kontinens – Európa és Dél-Amerika – kilenc kiszáradó folyóhálózatáról gyűjtött részletes információk alapján, interdiszciplináris (hidrológia, biogeokémia, ökológia, szociológia, közgazdaságtan) megközelítéssel.

Az alkalmazás ingyenesen letölthető a Google Play és az App Store áruházból, a letöltési linkek és a felhasználói útmutatók a projekt weboldalán (<http://www.dryver.eu/citizen-science>) is elérhetők. A DRYRivERS alkalmazással [21] rögzített összes megfigyelés nyilvánosan elérhető a DRYvER projekt weboldalán (<https://www.dryver.eu/app>), a regisztrált felhasználók pedig a weboldalon keresztül szerkeszthetik adataikat, új adatokat adhatnak hozzá, szűkíthetik adataikat bizonyos időszakokra, és ezt követően részt vehetnek játékokban, kihívásokban, valamint tevékenységük révén díjakat és jelvényeket gyűjthetnek.

Fotó: DRYvER projekt

A 2022-es Európai Mobilitási Hét keretében [22] számos program, akció volt, mint például a Szakmai Nap – előadás és panelbeszélgetés, bringás reggeli, kerékpárgravírozás, Bike Safe Program, kerékpárszerviz, "Kerékpárral a munkába, iskolába!", a PÉCSIKE e-bike rendszer és a tömegközlekedés ingyenes használata.

Fotó: Európai Mobilitási Hét 2022 a PTE-n

A közös mozgásra, egészséges életmódra, környezettudatosságra, klímavédelemre buzdító – virtuális közösséget formáló – PTE MOON BIKE 2022 kerékpáros kihívás megmutatta, hogy a Pécsi Tudományegyetem tud kapcsolatot tartani hallgatóival, partnereivel, öregdiákjaival, a diaszpórában élő honfitársaival, akik mind közreműködtek a Föld – Hold távolság (384.400 km) kerékpárral történő teljesítésében, az Amerikai Egyesült Államoktól Indián át Ausztráliáig amely kihívás révén a PTE, Pécs városa és Baranya megye jó híre tovább terjedt [23].

Fotó: PTE MOON BIKE 2022

Pécsi Tudományegyetem Fenntartható Fejlődésért Szakkollégiuma hivatalosan is csatlakozott a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület Madárbarát Iskola programjához. A PTE Fenntartható Fejlődésért Szakkollégium keretében, a PTE Zöld Egyetem Programjának közreműködésével elindult a PTE Madárbarát Egyetem program, melynek keretében madáretetőket, itatókat és madáreselést helyeztek ki a PTE különböző telephelyein. A PTE Madárbarát Egyetem célja az odúban költő madarak (pl. szécinke, kékcinke, házi rozsdafarkú, stb.) költésének támogatása. Az udvaron lévő itatók és etetők használata mellett a madarak most már fiókákat is nevelhetnek [24].

Fotó: PTE Madárbarát Egyetem

A PTE ZEP az októberi "Zöld Gasztró 2022" [25] keretében számos programot kínált egyetemi hallgatóknak és pécsi lakosoknak.

Programok:

- "Azzá leszel, amit eszel! – előadás a táplálkozás és a fenntarthatóság kapcsolatáról
- Húsmentes péntek
- Vásárcsarnok túra - Nézz be a kulisszák mögé! Vásárolj tudatosan szezonális zöldséget és gyümölcsöt helyi termelőktől!
- "A tudatos vásárló vegán nassolnivalója" - receptverseny.

Fotó: Zöld Gasztro 2022

A Követ Egyesület meghívásával online előadást és workshopot szervezett a PTE Zöld Egyetem Program február 15-én. A meghívott civil szervezet a kilencvenes évek óta működik, és elsősorban vállalatokat vezet a fenntarthatóság felé. Az esemény keretében az ember- és környezetbarát iroda kialakítása volt a fókuszban, ahol a PTE karait és szervezeteit több mint ötvenen képviselték [26].

A Pécsi Tudományegyetem részt vett a UI GreenMetric World University Rankings Network által 2022. szeptember 27-én megrendezésre kerülő 6. Irányító Bizottsági ülésen. 2022. szeptember 28-29-én online formában került megrendezésre a „8th International Workshop on UI GreenMetric World University Rankings (IWGM 2022)”. A workshop keretében párhuzamos szekciókban történt a jó gyakorlatok megosztása a rendezvény 2 napján. A Pécsi Tudományegyetem részéről dr. Glied Viktor tartott előadást „Minden zöld lépés számít” címmel és osztotta meg gondolatait a többi fenntartható fejlődésért elkötelezett egyetem munkatársaival [27].

2022-ben Pécs-et is beválasztotta a klímasemlegesség elérése érdekében indított küldetésébe az Európai Bizottság, amelyben 100 európai város vesz részt (TOP 100 város: Pécs a klímasemlegesség felé vezető úton – Net Zero City). Ezért mind a város, mind az egyetem alapvető érdeke az együttműködés annak érdekében, hogy a város életében fontos szerepet játszó egyetem kísérleti és innovációs központtá váljon. [28].

Fotó: Net Zero City – Pécs

A PTE a készülő PTE Fenntartható Fejlődési Stratégiához Fenntarthatósági kérdőívet állított össze és kérdezett le. A fenntarthatósággal és környezetvédelemmel kapcsolatos online kérdőívet összesen 1607-en töltötték ki. 1384-en magyar nyelven és 223-an angol nyelven válaszoltak a kérdésekre. A kitöltők kétharmada hallgató, míg egyharmada oktató, vagy egyéb munkatárs. A kitöltők karokhoz való kapcsolata erőteljes hasonlóságot mutat a karok hallgatói létszámával, mind magyar, mind angol nyelven, azaz a kérdőív tükrözi a Pécsi Tudományegyetem kari létszámának arányait. A kitöltők elsöprő többségét érdeklik a világ aktuális problémái és beszélgetnek is ezekről. A kitöltők többsége úgy gondolja, hogy hallgatótársai és kollégái aggasztónak találják a természeti és társadalmi környezetünk állapotát, 80%-uk személyesen is aggódik a környezeti helyzet miatt. Ők valószínűleg környezettudatosabbak is, mint mások, ugyanis 80%-uk alkalmaz valamilyen környezettudatos megoldást a mindennapok során. A kitöltők többsége úgy gondolja, hogy hallgatótársai és kollégái aggasztónak találják a természeti és társadalmi környezetünk állapotát, 80%-uk személyesen is aggódik a környezeti helyzet miatt. Nem meglepő módon a kitöltők túlnyomó többsége fontosnak tartja a fenntarthatóságot és a PTE zöldítését célzó kezdeményezéseket. Az egyetem számára a legfontosabb kihívást szerintük az energiapazarlás, a papírpazarlás, valamint az egyszer használatos műanyagok túlzott használata, továbbá a megújuló energiaforrások használatának hiánya jelenti.

4.2. Társadalmi felelősségvállalás eredményei

A Pécsi Tudományegyetem minden évben közzéteszi a következő évi **Esélyegyenlőségi Tervet**, és értékeli az előző évet az esélyegyenlőségi kritériumok teljesítése tekintetében. Az Esélyegyenlőségi Terv hatálya kiterjed a Pécsi Tudományegyetem valamennyi karára, önálló szervezetére és tanszékére, illetve valamennyi közalkalmazottjára, továbbá minden egyéb munkaviszonyban álló munkavállalójára. A Pécsi Tudományegyetem az Esélyegyenlőségi Tervvel kifejezésre juttatja elkötelezettségét a munkahelyi esélyegyenlőség elvei mellett, kinyilvánítja továbbá azt a szándékát, hogy az egyenlő bánásmód elveit maradéktalanul tiszteletben tartja, és e két elv érvényre juttatása, valamint az esélyegyenlőség elősegítése érdekében támogató intézkedéseket hoz.

A Pécsi Tudományegyetem a foglalkoztatás során megelőzi és megakadályozza a közalkalmazottak hátrányos megkülönböztetését.

A hátrányos megkülönböztetés tilalma érvényesül:

- a munkaerő-felvétel során,
- az alkalmazás és munkafeltételek tekintetében,
- a munkabérek, a jövedelmek, a juttatások,
- a képzés, a továbbképzés, és az egyéb ösztönzések meghatározása tekintetében,
- a közalkalmazottak tagságával és részvételével kapcsolatosan a közalkalmazottak szervezeteiben,
- az előmeneteli rendszerben,
- valamint a jogviszony megszüntetés, áthelyezés és egyéb, foglalkoztatással összefüggő esetekben is.

A hátrányos megkülönböztetés tilalma és az egyenlő bánásmód követelménye kiterjed a közalkalmazottak minden csoportjára, és tilalmazza különösen a koruk, nemük, bőrszínük, családi állapotuk, nemzetiségük, etnikai hovatartozásuk, származásuk, vallásuk és világnézetük, politikai meggyőződésük, szexuális irányultságuk, nemi identitásuk miatti bármilyen megkülönböztetést. A Pécsi Tudományegyetem kiemelt figyelmet fordít a közalkalmazottak életkora, neme, nemzetiségi hovatartozása, családi vagy egészségi állapota, illetve fogyatékossága miatt bekövetkező közvetlen és közvetett megkülönböztetés megelőzésére, megszüntetésére [29].

A Pécsi Tudományegyetem Nemek Közötti Egyenlőségi Terve (GEP) [30] az Európai Unió által támogatott Horizon 2020 kutatási és innovációs program ajánlásait figyelembe véve és a kezdeti adataink elemzésének eredményei alapján az alábbi tématerületre fókuszál, és szisztematikus nyomon követéssel kíván előrelépést elérni:

1. A munka és a magánélet egyensúlya a szervezeti kultúrában
2. A nemek közötti egyensúly az egyetemi vezetésben és döntéshozatalban
3. A nemek közötti egyenlőség a munkaerő-felvételben és a karrierépítésben
4. A nemek közötti egyenlőség dimenziójának beépítése a kutatás és az oktatás tartalmába
5. A szexuális visszaélések és zaklatások megelőzése, valamint a nemi előítéletek és sztereotípiák felszámolása.

A munka és a magánélet egyensúlyának és a szervezeti kultúrájának a javítása érdekében a PTE fórumot kíván létrehozni a családbarát jó gyakorlatok karok közötti megosztására, és fejleszteni kívánja az egyetemi épületek családbarát és nemek szempontjából semleges infrastruktúráját. Az egyetemi vezetésben és döntéshozatalban a nemek közötti egyensúlyt illetően a PTE arra törekszik, hogy a nemek közötti egyensúlyt a munkaerő-felvétel és a foglalkoztatás terén is megvalósítsa. A PTE egyenlő mértékben kívánja támogatni a nemeket a karrierépítésben. Az Egyetem az esélyegyenlőtlenség mögött meghúzódó problémákat az erre a célra létrehozott fórumon kívánja megvitatni. A nemek közötti egyenlőség biztosítása érdekében a felvétel és a karrierépítés területén a PTE olyan képzéseket és konzultációkat indít, amelyek segítik a szempontok érvényesülését. A stratégiai terv végrehajtása során az Egyetem folyamatosan vizsgálja a munkavállalók adatait a további beavatkozások kijelölése érdekében. A nemek közötti egyenlőség dimenziójának beépítése a kutatás és az oktatás tartalmába célként jelenik meg a Pécsi Tudományegyetemen. Ennek keretében az Egyetem a javaslat megtétele érdekében megvizsgálja az összes ajánlott tantárgy tantervét, és intézményi fórumon megvitatja a nemek közötti egyenlőség dimenziójának szerepét. A stratégiai anyag szerves részét képezi a szexuális visszaélések és zaklatások megelőzése, valamint a nemi előítéletek és sztereotípiák felszámolása. A stratégiai beavatkozás részeként a PTE felülvizsgálja és frissíti a meglévő vonatkozó szakmapolitikai anyagokat.

A PTE Zöld Egyetem Program támogatásával papírbrikett gyártó szerkezet vásárlása történt annak érdekében, hogy a gyakorló iskolában felgyülemlett papírhulladékból rászoruló családok részére tüzelőanyagot gyártsanak, mindezt hallgatói önkéntes munka keretében.

Fotó: Papírbrickett

A Kancellárián jótékonyági civil vásárt szerveztek kézműves termékek vásárlására. A termékeket fogyatékkal élők készítették [31].

25

Fotó: Jótékonyági civil vásár a Kancellárián

Karácsonyi gyerekuha, játék börze és „szeretetsomag” adománygyűjtés meghirdetésével a PTE szerette volna felhívni a figyelmet arra, hogy az ünnepi készülődésnél, vásárlásnál mindenki legyen tudatosabb, pazarlásmentesebb, átgondoltabb. Ehhez a PTE ZEP előrukkolt egy rendhagyó program lehetőségével. A PTE polgárok gyermekeinek kinőtt ruhái, megunt játécai behozatalára volt mód és helyette a gyermek számára szükséges, vágyott ruhadarab, játék elvitele került felajánlásra. Emellett cipősdobozban leadható volt ruhából, játékokból, édességből összeállított „szeretetsomag”. A rendezvény zárását követően megmaradt darabokat és az összegyűlt „szeretetsomag” adományokat a Magyar Vöröskereszt Baranya Megyei Szervezete elszállította és rászorulók részére eljuttatta.

A PTE ZEP a Fenntartható Fejlődésért Szakkollégiummal, a Pécsi Tudományegyetem Orvostudományi Kar Népegészségügyi Intézetével, a Pécsi Orvostanhallgatók Egyesületével együttműködve szervezte meg a Füstmentes Világnapot [32].

Fotó: Füstmentes Világnap

4.3. Gazdasági felelősségvállalás eredményei

A modellváltást követően a Pécsi Tudományegyetem fokozta a vállalatok irányába történő kommunikációt, intenzíven reagált a térségben jelentkező kihívásokra. Az „Együtt működünk” c. rendezvényen a Pécs-Baranyai Kereskedelmi és Iparkamarában bemutatták a PTE – vállalkozások számára releváns – szakmai programjait (Területi Innovációs Platform, szakértői hálózat, validációs folyamatok...), vagyis az együttműködés lehetséges formáit, és a közös tervezési folyamat főbb lépéseit, annak szereplőit [33].

Fotó: „Együtt működünk!”

Napjaink információs zajában a Pécsi Tudományegyetem számára rendkívül fontos az együttműködő partnerekkel egyazon célért folytatott törekvések és tervezett programok által a figyelem felhívása a fenntartható fejlődés minden aspektusára, illetve a szinergiában rejlő lehetőségek kiaknázása.

A PTE a Cleantech Program keretében vállalkozásokkal működik együtt a karbonsemlegességet elősegítő fejlesztések megvalósításán – többek között a hidrogén technológia, geotermia, energiahatékony építészet, vízgazdálkodás, elektromos közlekedés, hulladékgazdálkodás, biodiverzitás fenntartása terén. A Cleantech and Green Economy Research and Innovation Center szervezetfejlesztési projekt legfőbb célkitűzése, hogy a Pécsi Tudományegyetem műszaki, természettudományi, üzlet- és gazdaságfejlesztési tématerületeken felhalmozódott kutatási és fejlesztési kapacitására alapozva létrehozzon egy stratégiai jelentőségű, Magyarország versenyképességét növelő, hosszú távú és fenntartható vállalati-felsőoktatási együttműködések támogatását intézményesítő, karok közötti, interdiszciplináris, önálló szervezeti egységet. Tervek között szerepel, hogy egy kompetencia központ keretein belül piaci megalapozottságú kutató-fejlesztő és innovációs kapacitás létesüljön a Pécsi Tudományegyetemen, hidrogéngazdaság, építési és technológiai hulladékok újrahasznosítása, alternatív nyersanyagok és termékek fejlesztése, valamint gépipar 4.0 / környezet szempon्तú tervezés és gépgyártás-technológia fejlesztés témakörökben.

A Pécsi Tudományegyetem Zöld Egyetem Programjának kezdeményezésére Zöld Kerekasztal – Zöld Brunch rendezvény került megszervezésre 16 szervezet (helyi vállalatok és intézmények) 24 résztvevőjének aktív részvételével. A rendezvény fő célja volt, hogy az ENSZ 17 Fenntartható Fejlődési Céljának megvalósítását és elérését elősegítő fejlesztések iránt elkötelezett pécsi intézmények, cégek, szervezetek részvételével kialakításra kerüljön Zöld Kerekasztal, melyen rendszeresen lehetőség nyílik a fenntarthatóság területén végzett jó gyakorlatok megosztására, új megközelítések megismerésére, valamint együttműködési lehetőségek feltérképezésére, közös akciók szervezésére annak érdekében, hogy a fenntarthatósági célokat szolgáló fejlesztések minél szélesebb körben elterjedjenek [34].

Fotó: Zöld Kerekasztal – Zöld Brunch

A Pécsi Tudományegyetem a Közbeszerzési Hatóság által meghatározott fenntarthatósági irányelvekkel összhangban alakítja ki beszerzési politikáját. Az egyetem új jövőképet, politikát és stratégiát határozott meg a környezeti fenntarthatóság mint cél érdekében, ezzel is növelve az egyetem profilját a fenntarthatósági politikában és gyakorlatban. Átfogó stratégia részeként azt a feladatot tűzte ki maga elé, hogy a Pécsi Tudományegyetemen belül minden ember, folyamat, áru, szolgáltatás és munka a megfelelő környezetvédelmi szempontok figyelembevételével valósuljon meg.

A PTE törekvése, hogy a fenntarthatóságot alapelveként beépítse a teljes beszerzési folyamatba, a beszerzési igények felmérésébe és meghatározásába, a beszállítók kiválasztása, az ajánlatok értékelése és a szerződéskötést követő menedzsment területén [35].

4.4. Kultúrális felelősségvállalás eredményei

Pécs barátságos, emberléptékű és vonzó város – amely nem csupán vendégül látja, hanem otthonául is szolgál a PTE polgárainak. Az egyetem a város meghatározó intézménye, amihez a hallgatókon kívül csaknem valamennyi pécsi kötődik. A nagyszámú, soknemzetiségű külföldi hallgatói jelenlét és a mediterrán hangulat kellemes, nyüzsgő és élettel teli egyetemvárossá teszi Pécsset.

A Művészeti Kar és az Universitas Quinqueecclesiensis Alapítvány közösen szervezte meg a XIII. Egyetemi Koncertet egy művészeti aukcióval egybekötve a Kodály Központban [36].

Fotó: XIII. Művészeti aukcióval egybekötött egyetemi koncert

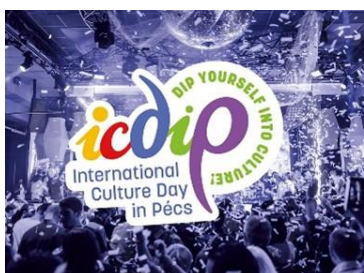
A PTE Zenélő Egyetem intenzív workshopot kínált a Szöveg, mint zenei eszköz címmel.

28

Fotó: Szöveg, mint zenei eszköz workshop

Az ICDiP Fesztivál keretében a PTE Nemzetközi Igazgatósága olyan zenekaroknak kínált fellépési lehetőséget, amelyeknek egy vagy több tagja a PTE korábbi vagy jelenlegi külföldi hallgatója. A zenekarok meghívást kaptak a nagy múltú Pécsi Napok Fesztiválon való fellépésre 2022 szeptemberében [37].

Fotó: ICDiP Fesztivál

Második alkalommal várta a PécsLIT a könyv és az olvasás szerelmeseit. A szervezők - a Csorba Győző Könyvtár és a Jelenkor folyóirat - hívek maradtak a "6 nap irodalom" mottóhoz, közel 50 programmal [38].

Fotó: PécsLIT

A Pécsi Tudományegyetem Szőlészeti és Borászati Kutatóintézete egyedülálló rendezvényt szervezett a Perseidák csúcsára. A Pécs legszebb panorámáját nyújtó szőlőhegyet megnyitották a nagyközönség előtt [39].

29

Fotó: Csillagmozi a "Szőlőtengeren"

A Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kara évek óta bizonyítja, hogy nem hiányozhat a "kultúra, a minőség és az emberség ünneperől" (Pécsi Bölcsészek Udvara az Ördögkatlan Fesztiválon). Idén is tudásuk legjavát és szívüket-lelküket tették bele a programba. A felolvasópark és a kerekasztal-beszélgetések mellett Kádár Insta kiállítással, interaktív programokkal, zenével, tánccal és számos színházi előadással készültek [40].

Fotó: Pécsi Filozófusok Udvara az Ördögkatlan Fesztiválon

A PTE Táncegyüttes Bravissimo Circussio című előadása a cirkusz világába kalauzolta el a közönséget a különböző táncstílusokkal, akrobatikus elemekkel és látványos jelmezekkel. A színpadon zsonglőrök, bűvészek, bohócok, állatok és sokan mások léptek színpadra, hogy elvarázsolják a közönséget és megfejtsek a kulisszák mögötti rejtélyt.

Az előadást jótékonyági adománygyűjtéssel kötötték össze a PTE Klinikai Központ Szülészeti és Nőgyógyászati Osztálya számára. Minden néző hozzájárulhatott a koraszülöttek biztonságos szállítását szolgáló inkubátor megvásárlásához, ha a jegyvásárláskor és a helyszínen az Egészséges Újszülöttekért Alapítványnak adományozott [41].

Fotó: Bravissimo Circussio

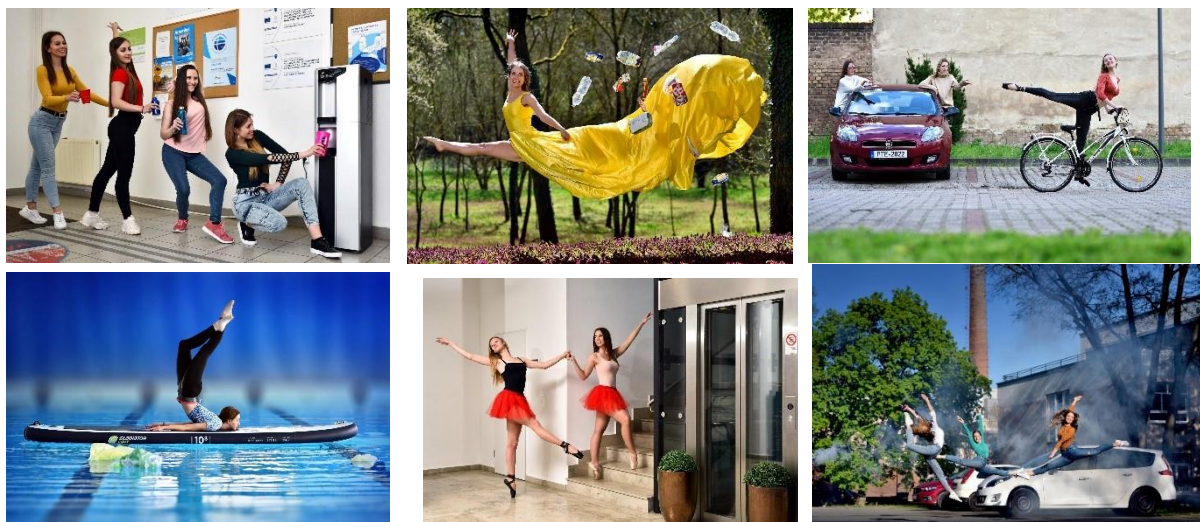
25 éves a Janus Egyetemi Színház, a Pécsi Tudományegyetem színházi társulata, amely megalakulása óta jelen van a legfontosabb hazai alternatív fesztiválok, produkciói számos díjat nyertek. 1999 óta külföldön is képviseli a hazai egyetemi színházat a találkozók, Észtországtól Bulgáriáig, Belgiumtól Isztambulig [40].

A PTE Hangja 2022 a pécsi Expo Centerben egy rangos szakmai zsűri által odaítélt cím [42].

Fotó: A PTE Hangja 2022-ben

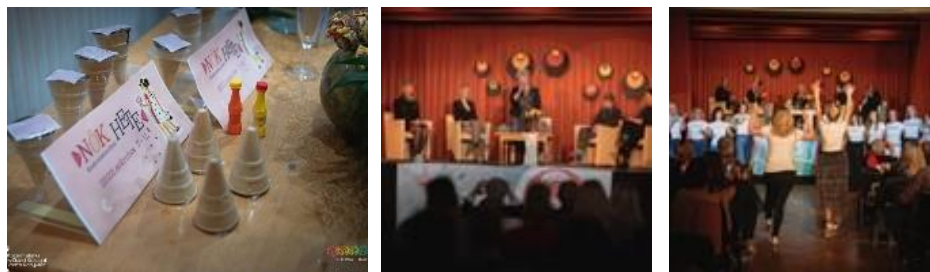
A PTE Zöld Egyetem és a PTE Táncegyüttes április 22-én, a Föld napján indított Zöld (Tánc)lépésre fel! környezetvédelmi fotókampányának egyik célja felhívni a figyelmet arra, hogy sokszor már észre sem vesszük, milyen pusztítás és szennyezés vesz minket körül. Inkább mosolyogva elfordítjuk a fejünket a másik irányba ahelyett, hogy tennénk ellene. A kampány ezt bemutató részében ezért tűnnek fel a képeken látványos, szemet gyönyörködtető mozdulatok a gyakran meghökkentő valóságot ábrázoló háttér előtt. Így férhet meg egymás mellett a kecses spicc-cipőre emelkedés az elhajított szeméttel, a menő szaltó a természetbe kidobott gumiabroncsokkal, a könnyed emelés a műanyagokkal teli vízben, vagy éppen a légi ugrás a szmogban. Ezzel párhuzamban a PTE környezetvédelmi törekvései is a tánc és az akrobatika eszközeivel jelennek meg a kampány másik részében, rámutatva, hogy lehet másként is. A Pécsi Tudományegyetem számtalan kezdeményezéssel igyekszik tenni a tisztább, élhetőbb jövőért, melyek közül a lehető legtöbbet próbálják bemutatni az ezeket ábrázoló fotók, mindezt természetesen zöld tánclépésekkel haladva [44].

Fotó: Zöld (Tánc)lépésre fel! fotókampány

A Pécsi Székesegyház Plébániája és a PTE Művészeti Kara jótékonyági zenei áhítatot és kiállítást rendez a Pécsi Bazilikában az orosz-ukrán konfliktusban szenvedők és a háborúból menekülő embertársaink megsegítésére [45].

Igazi retro hangulatban telt a Pécsi Tudományegyetem és a kozármislenyi Nők Hete közös rendezvénye, mely a "Egy ilyen lánynak a diszkóban a helye – a Kádár-korszaktól napjainkig" címet kapta [46].

Fotó: "Egy ilyen lánynak a diszkóban a helye - a Kádár-korszaktól napjainkig"

Az Irány a PTE! Kultúrfeszt 2022 címmel a továbbtanulást tervező középiskolásokat és szüleiket szólította meg az PTE Kultúrfeszt online és nyílt napjain. Bemutatkozott az egyetem 10 kara és több mint 300 szakja, valamint az érdeklődők tájékozódhattak a tanulásról, a lakhatásról és a szabadidős lehetőségekről is [47].

Fotó: Irány a PTE! Kultúrfeszt 2022

5. Összegzés

A Pécsi Tudományegyetem küldetésének tekinti, hogy a hazai és a nemzetközi felsőoktatási piac magas szinten elismert intézményeként, a jövő generációinak jövőjét meghatározó környezeti, társadalmi, gazdasági és kulturális fenntarthatóság kiemelt tudásipari szereplője, a magyar kormány fontos képzési és kutatási partnere, valamint hazánk és Közép-Európa klímacéljait támogató üzleti és egyéb szervezetek számára jelentős kutatási szolgáltatásokat nyújtó tudásközpontja legyen.

6. Forrás

- [1] Pécsi Tudományegyetem Stratégia 2023-2030. Elérhető: [Stratégia \(pte.hu\)](https://pte.hu/strategia)
- [2] UI GreenMetric World University Rankings 2022. Elérhető: <https://greenmetric.ui.ac.id/rankings/overall-rankings-2022/>
- [3] Magyar Egyetemek Fenntarthatósági Platform alapítása. Elérhető: [Megalakult a Magyar Egyetemek Fenntarthatósági Platformja | Pécsi Tudományegyetem \(pte.hu\)](https://pte.hu/magyar-egyetemek-fenntarthatosagi-platformja)
- [4] Ultramodern épületszárny az orvoskaron. Elérhető: <https://www.youtube.com/watch?v=yaelnwIFUVM>
- [5] Faültetési Program. Elérhető: <https://www.youtube.com/watch?v=qO11kmt4eX0&t=3s>
- [6] Zöldnek lenni jó. Öltözz zöldbe, vagy öltöztessd környezetet zöldbe! Elérhető: [Öltözz zöldbe vagy öltöztessd zöldbe környezetet! | Pécsi Tudományegyetem \(pte.hu\)](https://pte.hu/oltozz-zoldbe-vagy-oltoztessd-zoldbe-kornyezeted)
- [7] Megújuló Energiák Nemzeti Laboratórium. Elérhető: [Megújuló Energiák Nemzeti Laboratórium | UnivPécs \(univpecs.com\)](https://univpecs.com/megujulo-energiak-nemzeti-laboratorium)
[Megújuló Energiák Nemzeti Laboratórium – Nyitórendezvény a PTE-n - YouTube](https://youtube.com/watch?v=qO11kmt4eX0&t=3s)
- [8] PTE Energiamegtakarítási intézkedési terv. Elérhető: <https://www.youtube.com/watch?v=gGStHxAmWsk>
- [9] GREEN AURA terepasztalok az Ökováros Hetén. Elérhető: [Zöld terepasztal a város szívében \(univpecs.com\)](https://univpecs.com/zold-terepasztalok)
- [10] Solar Decathlon 2022 – A Város tüdejéje. Elérhető: https://www.youtube.com/watch?time_continue=1&v=J6OF0YRvNoI&feature=emb_log_o
- [11] Megoldás a klímaváltozásra kurzus. Elérhető: [Megoldás a klímaváltozásra - kurzus | University of Pécs \(pte.hu\)](https://pte.hu/megoldas-a-klimavaltozasra)
- [12] Műanyagmentes Július 2022. Elérhető: [https://univpecs.com/zold/muanyagmentes_julius_2022](https://univpecs.com/zold/muanyagmentes-julius-2022)
<https://www.facebook.com/zoldegyetem.pte/posts/473329144795873/>
- [13] Csomagolásmentes Világnap. Elérhető: [https://zoldegyetem.pte.hu/hirek/csomagolasmentes_vilagnap_egyuttmukodes_rakun_dobozkozosseggel](https://zoldegyetem.pte.hu/hirek/csomagolasmentes-vilagnap-egyuttmukodes-rakun-dobozkozosseggel)
- [14] Furoshiki workshop. Elérhető: [https://univpecs.com/zold/furoshiki_avagy_az_ajandek_uj_ruhaja](https://univpecs.com/zold/furoshiki-avagy-az-ajandek-uj-ruhaja)
- [15] Új szelektív hulladékgyűjtő. Elérhető: <https://www.youtube.com/watch?v=QGbi74G-2QQ>

- [16] Passzold vissza Tesó kampány. Elérhető:
https://zoldegyetem.pte.hu/hirek/passzold_vissza_teso_2022_tavaszi_kampany_pte_z_old_egyetem_program_szervezeseben
- [17] CseppetSem Program – használt sütőolaj-gyűjtés. Elérhető:
https://zoldegyetem.pte.hu/hirek/cseppetsem_hasznalt_sutoolaj_gyujtes_pte_zold_egyetem_program_szervezeseben
<https://www.youtube.com/watch?v=E4BevJYaGqA>
- [18] TeSzedd önkéntes szemétyűjtés. Elérhető:
https://zoldegyetem.pte.hu/hirek/teszedd_onkentesen_tiszta_magyarorszagert_akcioho_z_iden_csatlakozott_pecsi_tudomanyegyetem
- [19] Óvd a Földet, válaszd a helyit! Elérhető:
https://zoldegyetem.pte.hu/hirek/ovd_foldet_valaszd_helyit
- [20] Környezetünk – egészségünk – közös jövőnk vetélkedő. Elérhető:
https://zoldegyetem.pte.hu/hirek/kornyezetunk_egeszsegunk_kozos_jovonk_vetelkedo
- [21] DRYRivERS app. Elérhető: https://www.youtube.com/watch?v=TZL4Rx_PxrY
- [22] Európai Mobilitási Hét 2022 a PTE-n. Elérhető:
https://zoldegyetem.pte.hu/hirek/europai_mobilitasi_het_2022_szeptember_16_22_programajanlo
<https://www.youtube.com/watch?v=SskUME6HaAE>
- [23] MOON BIKE 2022. Elérhető:
https://zoldegyetem.pte.hu/hirek/pte_moon_bike_2022_harmadszor_cel_hold
<https://www.facebook.com/ptemoonbike>
[PTE MOONBIKE 2022 - UnivPécs \(univpecs.com\)](https://www.facebook.com/ptemoonbike)
- [24] PTE Madárbarát Egyetem. Elérhető:
<https://www.facebook.com/PTEFenntarthatoFejloDesertSzakkollegium/posts/pfbid02xC5frBggSTwrrqxS9zUoYR9wCBa5LffE3BEs7UcCAMPnW88kjVP2PYyBtrdCLTKCl>
<https://www.youtube.com/watch?v=3N9EwSGi4N4>
- [25] Zöld Gasztró 2022. Elérhető:
https://zoldegyetem.pte.hu/hirek/oktoberi_zold_gasztro_pte_zold_egyetem_program_szervezeseben
- [26] Zöldebb irodák felé. Elérhető: https://zoldegyetem.pte.hu/en/news/zoldebb_irodak_fele
https://univpecs.com/zold/zoldebb_irodak_fele
- [27] 8. Nemzetközi (virtuális) workshop UI GreenMetric egyetemi világranglistáról (IWGM 2022). Elérhető:
https://zoldegyetem.pte.hu/hirek/8_nemzetkozi_virtualis_workshop_az_ui_greenmetric_egyetemi_vilagranglistarol_iwgm_2022

- [28] Net Zero City. Elérhető: [„100 város misszió”: 2030-ra Pécs még élhetőbb és szerethetőbb lesz | pecsma.hu](https://pecsma.hu)
- [29] PTE Esélyegyenlőségi Terv. Elérhető: https://adminisztracio.pte.hu/sites/adminisztracio.pte.hu/files/files/Adminisztracio/Szabalyzatok_utasitasok/Esely/pte_eselyenlosegi_terv_20230420103807.pdf
- [30] PTE Nemi Egyenlőségi Terv. Elérhető: https://adminisztracio.pte.hu/sites/adminisztracio.pte.hu/files/files/Adminisztracio/Szabalyzatok_utasitasok/pte_nemi_egyenlosegi_terve.pdf
- [31] Jótékonyági civil vásár a Kancellárián. Elérhető: https://zoldegyetem.pte.hu/hu/hirek/civil_vasar_kancellarian
- [32] Füstmentes Világnap. Elérhető: https://zoldegyetem.pte.hu/hu/hirek/fustmentes_november_2022
<https://aok.pte.hu/hu/hirek/hir/15471>
- [33] „Együtt működünk!” Elérhető: https://univpecs.com/tudomany/egyutt_mukodunk
https://www.youtube.com/watch?v=-g5LEk8_qek&t=1s
- [34] Zöld kerekasztal – Zöld Brunch. Elérhető: [Zöld Kerekasztal a PTE Zöld Egyetem Program szervezésében | University of Pécs](https://univpecs.com/kultura/zold_kerekasztal_a_pte_zold_egyetem_program_szervezeseben)
- [35] PTE Beszerzési Politika. Elérhető: <https://zoldegyetem.pte.hu/en/sustainability>
- [36] XIII. Művészeti aukcióval egybekötött egyetemi koncert. Elérhető: https://adminisztracio.pte.hu/sites/adminisztracio.pte.hu/files/files/xiii_egyetemi_koncert_musor.pdf
- [37] ICDiP Fesztivál. Elérhető: https://univpecs.com/kultura/fergeteges_icdip_nemzetkozi_nap
- [38] PécsLIT. Elérhető: https://univpecs.com/kultura/pecslit_szep_emlekezeterere
- [39] Csillagnézés a "Szőlőtengeren". Elérhető: <https://szbki.pte.hu/esemeny/csillagmozi-szolutengeren>
- [40] A pécsi Filozófusok udvara az Ördögkatlan Fesztiválon. Elérhető: https://univpecs.com/kultura/ordogkatlan_tizenotodjere
- [41] Bravissimo Circussio. Elérhető: https://egyetemisport.pte.hu/esemeny/pte_tancegyuttas_bravissimo_cirkusszio
- [42] A Janus Egyetemi Színház 25. évfordulója. Elérhető: https://univpecs.com/kultura/ujabb_egyetemi_szinhazi_fesztivalt_szervezett_jesz
<https://www.zsolnaynegyed.hu/programok/janus-festival-2022>

- [43] PTE Hangja 2022. Elérhető:
https://univpecs.com/kultura/mindig_az_eletem_resze_volt_zene
- [44] Zöld (Tánc)lépésre fel! fotókampány. Elérhető:
https://zoldegyetem.pte.hu/sites/zoldegyetem.pte.hu/files/the_up_launches_a_photo_campaign_on_earth_day.docx
- [45] Jótékonyági zenei áhítat és kiállítás a pécsi bazilikában. Elérhető:
https://univpecs.com/kultura/jotekonyasagi_hangverseny_pecsi_bazilikaban
- [46] Egy ilyen lánynak a diszkóban a helye – a Kádár-korszaktól napjainkig. Elérhető:
https://univpecs.com/kultura/telifagyi_turbo_rago_es_porgos_szoknya
- [47] Irány a PTE! Kultúrfeszt! 2022. Elérhető:
<https://pte.hu/hu/felveteli/galeriak/irany-pte-kulturfeszt-2022-januar>
<https://www.youtube.com/watch?v=Kt4zx6b2U4>